

זהר הקדוש

עם ביאור
הפּתַר וְהַכְּבוֹד

פרשת צו + מדרגת העוסק בתורה למעלה מן הנביאים

לא לקרבניו ולא לעליון - אינו צריך להביא לא קרבנות חטאת ולא עולות, דהא אורייתא עדיף מכלא - שהרי התורה עדיפה מן הכל, כי היא המדרגה הגבוהה ביותר. ומפרש, שהרי התורה היא בחינת התפארת, וקשורא דמהימנותא דכלא - והתפארת היא מקשרת את כל הספירות הנקראות

בכללות 'אמונה'. ועל דא כתיב - ועל כן כתוב על התורה (משלי ג ז) 'דרכיה דרכי נעים וכל נתיבותיה שלום', כלומר, הדבוק בדרכי התורה הוא שלם בלא חטא, ואינו צריך להביא קרבן. וכתב - ועוד ראינו, שכתוב (תהלים קיט קסה) 'שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול', כי אוהבי ולומדי התורה, אין להם מכשול מאחר והתורה מטהרת אותם מן העוונות.

לאחר סיימו לדבר במעלת לומד התורה, מתחיל לברר את הטעם שצריך להריח הדיס במוצאי שבת.

עד דהו אזלי - עד שהיו רבי אלעזר ורבי ייסא ורבי חזקיה הולכים בדרך מקפוטקיא ללוד, אשכחו חד גברא דהוה אטי - מצאו אדם אחד שהיה בא לקראתם בדרך, ותלת - ושלושה ענפי הדס היו בידה - בידו, קריבו גביה - קרבו אליו ואמרו ליה - לו, למה לך הדיס - הדיסים אלו, השיב ואמר להם, כדי לרווחא - להרוויח שוב על ידי נשימת ריח הדיסים את אובדא - הנשמה היתירה שאבדה במוצאי שבת, כי ההדס הוא בבחינת בינה ששם הוא מקור הנשמה היתרה.

ומתחיל לברר איך מרוויחים את הנשמה היתרה על ידי הריחת הדיסים. ותחילה מבאר הטעם שצריכים דווקא שלשה הדיסים.

אמר לו רבי אלעזר לאותו אדם, שפיר קאמרת - טוב אמרת את הטעם למה אתה מריח הדיסים במוצאי שבת, אבל עדיין קשה לי, שלשה אלין - אלו הדיסים למה לך, ומדוע לא תסתפק בהדס אחד. אמר והשיב ליה - לו אותו אדם לרבי אלעזר, הטעם שאני לוקח שלושה הדיסים, דווקא הוא, כי חד - אחד רומז לאברהם, שהוא מידת החסד, חד - אחד רומז ליצחק, שהוא מידת הגבורה, וחד - ואחד רומז לעיקב, שהוא מידת התפארת. וקשירנא להו - ואני קושר את שלושת הדיסים אלו כחדא - באגודה אחת, כפי ששלוש מידות אלו הם בשרשם שבבינה, וארחנא בהו - ואני מריח בהם, כדי להמשיך את הנשמה היתרה משרשה שבבינה.

ומבאר מאין באה ההשפעה הנמשכת על ידי הריחת הדיסים. והטעם להרחת הדיסים במוצאי שבת הוא, בגין דכתיב - כיון שכתוב (ש"ה א א) 'לריח שמניך טובים שמן תורק שמך', והיינו החכמה על ידי הבינה למלכות, כי השמן הוא בחינת חכמה, והריח הוא בחינת בינה [כמו שיבאר להלן], וריח שמן הוא הארת החכמה המתלבשת בבינה, וריח שמן זה מגיע לשמן שהוא המלכות. והוא בגין דבהאי ריחא - כיון שעל ידי ריח הדיסים,

מאמר זה מורכב משני עניינים. בראשונה יבאר מעלת העוסק בתורה על פני מעלת הנביאים ובעלי רוח הקודש, בכמה אופנים. ובשניה יבאר ענין הריח והיחודים שנעשים על ידו, הן בריח ההדסים במוצאי שבת, וכן בריח הקרבנות.

תא חזי - בוא ראה, מה בין איגון דמשדדלי באורייתא - אלו שעוסקים בתורה, לנביאי מהימני - לבין נביאי האמת, כי איגון דמשדדלי באורייתא עדיפי מנביאי - אלו שעוסקים בתורה עדיפים מן הנביאים בכל זמנא - בכל זמן, ביום ובלילה עומדים העוסקים בתורה במעלתם, שהרי הם עוסקים בתורה יומם ולילה, מה שאין כן הנביאים אינם עומדים תמיד במעלתם כיון שאינם מתנבאים אלא בעיתים מסוימות. ומבאר מעלת העוסקים בתורה על פני הנביאים.

ושואל, מאי טעמא - מה הטעם שהעוסקים בתורה עדיפים מן הנביאים. ומשיב, מפני דאיגון קיימי בדרגא עלאה יתיר מנביאי - שהם עומדים במדרגה עליונה יותר ממדרגת הנביאים, כי איגון דמשדדלי באורייתא קיימי לעילא באתרא דאקרי - אלו שעוסקים בתורה עומדים במקום עליון הנקרא 'תורה' (נ"א תפארת) שהוא התפארת, דהוה קיימא דכל מהימנותא - שהתפארת היא קיומה של כל האמונה, כלומר, התפארת כוללת את כל המידות חסד גבורה תפארת נצח הוד ויסוד, שבאמצעותם מנהיג הקב"ה את העולם ומתגלה בו ובכך אנו מאמינים בו. אבל ונביאי קיימי לתתא - והנביאים עומדים במדרגה שלמטה מן התפארת, כי מדרגתם היא באתר דאקרון - במקום אשר שם נמצאים המידות הנקראות 'נצח' ו'הוד', שהן למטה מן התפארת ואינם כוללים כל ששת המידות כתפארת.

מסיק לברר מעלת העוסקים בתורה על פני הנביאים, ומוסיף לברר מעלת בעלי רוח הקודש שהם פחותים מן הנביאים.

ומסיק, ועל דא (אקרון) - ועל כן, איגון דמשדדלי באורייתא, עדיפי מנביאי - אלו שעוסקים בתורה עדיפים מן הנביאים, ועלאלין מנהון יתיר - ויותר עליונים מהם, כיון דאלין - שאלו העוסקים בתורה, קיימי לעילא - עומדים תמיד למעלה בתפארת, ואלין - אלו הנביאים, קיימי לתתא - עומדים למטה בנצח והוד. ומוסיף, כי איגון דאמרי מלין - אלו שאומרים דברים ברוח הקודש, קיימי לתתא מכלהו - עומדים למטה מכולם, כי מדרגתם היא במלכות שהיא הספירה התחתונה. ועל דא - ועל כן זכאין איגון דמשדדלי באורייתא - אשריהם אלו שעוסקים בתורה, דאיגון בדרגא עלאה יתיר על כלא - שהם עומדים תמיד בדרגה עליונה יותר על כולם, יותר מן הנביאים ובעלי רוח הקודש.

ומבאר מעלה נוספת שיש לעוסקים בתורה.

ועל דא - ועל כן, מאן דלעי באורייתא - מי שעוסק בתורה, לא אצטריך

אתקיים חולשא דנפשא - מתקיימת חולשת הנפש, שהיא המלכות שהיא בבחינת נפש, כי בצאת השבת נחלשת המלכות לאחר שהיא יורדת מעלייתה שעלתה בשבת. **ובהימנותא דא** - ובאמונה זו, כלומר, כללות זעיר אנפין שהוא חסד גבורה ותפארת הרמוזים בשלושת ההדסים שהם המעמידים את המלכות, ועל ידי שנספע על ידם האור מן הבינה שנמשכה מן החכמה, **אתקיימא** - מתקיימת המלכות ומתחזקת מחולשתה שהגיעה לה בצאת השבת, **ואתנגידו ברכאן מעילא ותתא** - ובוה נמשכים ברכות מלמעלה ומלמטה, והיינו שבכח המלכות שהתחזקה על ידי הרחת ההדסים, יורד שפע מן הבינה גם לנפש האדם להתחזק מחולשת נפשו לאחר שאבדה ממנו נשמתו היתרה. כיון ששמע רבי אלעזר כך מן האיש ההוא, **אמר רבי אלעזר, זפאה חולקיהון** (דף לה ע"ב) **דישראל** - אשוי חלקם של בני ישראל, **בעלמא דין ובעלמא דאתי** - בעולם הזה ובעולם הבא.

לאחר שהתבאר כי השפע הנמשך על ידי הדסים בא מן הבינה, צריך לבאר עוד איך שבה בכך חולשת הנפש. ולזה יבאר מהי חולשת הנפש במוצאי שבת, ואיך נמשך שפע הבינה על ידי ההדסים.

תא חזי - בוא ראה, **לית גלמא נ"א נפשא** **מתקיימא** - אין העולם מתקיים **אלא על ריחא** - הריח, כי ענין הריח הוא המתקת דיני המלכות על ידי העלאתם בסוד ריח לשרשם שבבינה. וזהו ענין הרחת ההדסים במוצאי שבת, **ומריחא דא** - ועל ידי ריח ההדסים במוצאי שבת, **אשתמודעא ריחא אחרא** - נתוודע ריח אחר, שהוא העלאת הדינים לשרשם בבינה. והטעם שצריך להעלות את הדינים במוצאי שבת הוא, **דחא בשעתא דנפיק שבתא** - שהרי בשעה שיוצאת השבת מתגברים כוחות הדין, ולכן **נתפרדה החבילה** שהיא הרוח והנפש שהיו קשורות זו בזו, **וסלקא נפשא יתירא** - ועולה היתירה ששרתה באדם ביום השבת, **ואשתארונו נפשא ורוחא מתפרשו עציבין** - ונשארות הנפש והרוח פרודות ועצובות, כיון שהתגברו בהם כוחות הדין. ועל ידי ריח ההדסים במוצאי שבת, **אתא ריחא דא** - בא ריח זה של העלאת הדינים לשרשם בבינה ונמתקים שם, ובכך נמשך אור חדש מן הבינה לרוח ולנפש **ומתקרבו דא דא, וחדאן** - ומתקרבות ומתחברות הרוח והנפש, **ושמחים. ועל דא** - ועל כן, **בעי** - צריך האדם לשאוף מריח ההדסים במוצאי שבת **רוחא בתר רוחא** - רוח אחר רוח,

כלומר שתי נשיות, כנגד נפש ורוח, כדי **לקבלא ריחא** - לקבל ריח שהוא המתקת הדינים לרוח ולנפש, ואז **פיון דאתקבל ריחא** - שמתקבל ריח הבינה, **מתקרבו פחדא וחדאן** - מתקרבים ומתחברים רוח ונפש כאחד, ושמחים. לאחר שהתבאר ענין ריח ההדסים, יבואר לפי זה גם ענין ריח הקרבנות.

פי האי גוונא - באופן זה יובן גם סוד **ריחא דקרבנא** - ריח הקרבנות. כי **בריחא דא** - בריח הזה של הקרבנות, **מתקרבו פחדא פחדא** מתקרבים הכל כאחד, **ומתלהטון בוציני וחדאן** - ונדלקים הנרות שהם הספירות העליונות, ושמחים, שכאשר מסתיר הקב"ה את אור הספירות הרי הן כנרות כבויים, ועל ידי ריח הקרבנות מתעוררות הספירות להאיר. ומבאר איך מתעוררות הספירות להאיר על ידי ריח הקרבנות, **תא חזי** - בוא ראה, משל למה הדבר דומה, **תרי בוציני** -

שני נרות שאינם דולקים, **חד לעילא** - אחד עומד למעלה, **וחד לתתא** - ואחד עומד למטה. **אי להיט בר נש האי בוצינא דלתתא** - אם מדליק אדם את הנר התחתון, הרי ההוא **תננא דסליק** - אותו עשן שעולה מן הנר התחתון שדולק, **להיט ההוא בוצינא עלאה** - מדליק את הנר העליון. **כך הנמשל, אצל תננא דקרבוניו** - העשן העולה מן הקרבנות. כי **האי תננא דסליק** - אותו עשן שעולה מן הקרבנות, **להיט בוציני עלאי** - מדליק את הנרות העליונים, שהן הספירות העליונות, **ומתלהטון פחדא פחדא** - ונדלקים להיות בנר אחד ומתקרבים ומתייחדים כולם כאחד, והכל **בריחא דא** - על ידי ריח הקרבנות. נמצא כי אף ריח הקרבנות הוא ענין העלאת הדינים לשרשם, שבה נמשך שפע חדש מלמעלה, בדומה למה שנעשה על ידי ריח ההדסים במוצאי שבת. **ובגין כך** - ובגלל כך נאמר (שמות כט יח) **ריח ניחח אשה לה**, ומשמעו, כאילו נאמר **ריח ניחח אשה לה**, שהכוונה שמלכות הנקראת 'אשה' מתייחדת עם דודה על ידי הקרבנות שגרמו להארת הספירות, **והא אוקמוהו** - והרי העמידוהו (ח"א נח ע).

כיון שהתבאר שעל ידי הקרבנות מאירות הספירות העליונות, מבאר כי לכן נעשים הקרבנות על ידי הכהן. **ועל דא** - ועל כן, **ריחא דקרבנא קיומא דכלא** - ריח הקרבנות הוא הקיום של כל בני ישראל המביאים קרבנות, **וקיומא דעלמא** - וקיום העולם, שהוא מלכות, כיון שעל ידי ריח הקרבנות היא מתייחדת עם הספירות העליונות. **וקרבנא** - והקרבנות נעשים **על ידא דכהנא** - על ידי הכהן **דמקרב כלא** - שמקריב את הכל, כי הוא מייחד את כל הספירות עם המלכות, כי הכהן הוא בחינת מידת החסד ומאיר לכל הספירות ומייחדן עם המלכות. **ובגין כך שבעה יומי אשלמותא** - ובגלל כך שבעת ימי המילואים **אשתלימו ביה** נשלמו ונתקנו על ידי הכהן, כי הם רומזים לשבע המידות מחסדי עד מלכות, והוא **בגין דיתברכונו פלהו בפולחניה** - בכדי שיברכונו כולם בעבודת הכהן, **וישתכחו חדוואן וברכאן לעילא ותתא**, וברכות למעלה על ידי הספירות העליונות, וברכות למעלה על ידי המלכות.

כיון שהתבאר שעל ידי הקרבנות מתייחדים תפארת ומלכות, מבאר עתה שצריך ליתן את הדעת, ולהודות להקב"ה גם על הספירות העליונות שהם מקור השפעה לתפארת ומלכות, ומבאר פסוק (ישעיה כה א) **ה' אלתי ארוממך וגו'**, **האי קרא אוקמוהו**, **ה' אלתי אתה, דבעי בר נש לאודאה לשמא קדישא, ולשבחא ליה על כלא, ומאן אתר שבחא דיליה, כמה דאוקמוהו**.

פתיב (ישעיה כה א) **ה' אלהי אתה ארוממך וגו'**, **האי קרא אוקמוהו**, **ה' אלתי אתה, דבעי בר נש לאודאה לשמא קדישא, ולשבחא ליה על כלא, ומאן אתר שבחא דיליה, כמה דאוקמוהו**. פלא עצות מרחוק אמונה אמן, ששורש ההשפעה הוא מן הכתר שנספע על ידי החכמה לבינה, ומשם לתפארת שמתייחד עם המלכות.

כיון שהתבאר שעל ידי הקרבנות מאירות הספירות העליונות, מבאר כי לכן נעשים הקרבנות על ידי הכהן. **ועל דא** - ועל כן, **ריחא דקרבנא קיומא דכלא** - ריח הקרבנות הוא הקיום של כל בני ישראל המביאים קרבנות, **וקיומא דעלמא** - וקיום העולם, שהוא מלכות, כיון שעל ידי ריח הקרבנות היא מתייחדת עם הספירות העליונות. **וקרבנא** - והקרבנות נעשים **על ידא דכהנא** - על ידי הכהן **דמקרב כלא** - שמקריב את הכל, כי הוא מייחד את כל הספירות עם המלכות, כי הכהן הוא בחינת מידת החסד ומאיר לכל הספירות ומייחדן עם המלכות. **ובגין כך שבעה יומי אשלמותא** - ובגלל כך שבעת ימי המילואים **אשתלימו ביה** נשלמו ונתקנו על ידי הכהן, כי הם רומזים לשבע המידות מחסדי עד מלכות, והוא **בגין דיתברכונו פלהו בפולחניה** - בכדי שיברכונו כולם בעבודת הכהן, **וישתכחו חדוואן וברכאן לעילא ותתא**, וברכות למעלה על ידי הספירות העליונות, וברכות למעלה על ידי המלכות.

כיון שהתבאר שעל ידי הקרבנות מתייחדים תפארת ומלכות, מבאר עתה שצריך ליתן את הדעת, ולהודות להקב"ה גם על הספירות העליונות שהם מקור השפעה לתפארת ומלכות, ומבאר פסוק (ישעיה כה א) **ה' אלתי ארוממך וגו'**, **האי קרא אוקמוהו**, **ה' אלתי אתה, דבעי בר נש לאודאה לשמא קדישא, ולשבחא ליה על כלא, ומאן אתר שבחא דיליה, כמה דאוקמוהו**. פלא עצות מרחוק אמונה אמן, ששורש ההשפעה הוא מן הכתר שנספע על ידי החכמה לבינה, ומשם לתפארת שמתייחד עם המלכות.

פתיב (ישעיה כה א) **ה' אלהי אתה ארוממך וגו'**, **האי קרא אוקמוהו**, **ה' אלתי אתה, דבעי בר נש לאודאה לשמא קדישא, ולשבחא ליה על כלא, ומאן אתר שבחא דיליה, כמה דאוקמוהו**. פלא עצות מרחוק אמונה אמן, ששורש ההשפעה הוא מן הכתר שנספע על ידי החכמה לבינה, ומשם לתפארת שמתייחד עם המלכות.

נפשי צמאה לדעת כל רז סודך

זוהר הקדוש המבואר < עם פירוש "הכתר והנבד" >

ביאור בשפה ברורה הפותח את לב הלומה, עם מקורות וביאורים על פי גדולי המפרשים

מרכז הזמנות: 1800-22-55-66

44-20-8806-0176 ארזים (718) ארזים 437-0054 ארזים להשיג בתניות הספרים המובחרות